

Niðurstöður samráðs vegna draga að reglugerð um (1.) breytingu á reglugerð nr. 1065/2014, um velferð nautgripa.

Reglugerðin var í opnu samráði á samráðsvef stjórnvalda dagana 7. júní til 21. júní sl. Alls bárust tvær umsagnir, þ.e. frá Landssambandi kúabænda og Bændasamtökum Íslands. Þann 12. ágúst óskaði ráðuneytið eftir afstöðu Matvælastofnunar til umsagnanna sem barst 1. september 2021.

Helstu breytingar sem lagðar eru til á gildandi regluverki lúta að bættri aðstöðu fyrir nautgripa og skýrara orðalagi ákvæða reglugerðarinnar.

Með reglugerðinni er skýrt nánar ákvæði um sýningar á nautgripum. Núverandi orðalag þykir of þröngt þar sem skilja má það svo að ætíð þurfi leyfi Matvælastofnunar ef notast á við nautgripa t.d. við gerð auglýsinga og kvikmynda. Óþarfi ætti að vera að krefjast leyfis Matvælastofnunar þótt notast sé við nautgripa við gerð auglýsinga og kvikmynda ef þeir eru í sínu náttúrulega umhverfi. Það er einungis ef notkun felur í sér aðrar aðstæður eða umhverfi en nautgripum er eðlilegt sem þörf er á leyfi Matvælastofnunar.

Breytt er orðalag um aðbúnað og húsakostur nautgripa en núgildandi ákvæði kveður á um a skylt sé að hafa aðstöðu til þess að handsama gripa. Mikilvægt er að skerpa á orðalagi ákvæðisins og lagt til að skylt sé að hafa aðstöðu til þess að festa gripa.

Bætt er við ákvæði um eldvarnir.

Gerð er sú breyting að ekki sé lengur skylt fyrir bændur að setja út smákálfa sem hafa ekki náð hæfilegum aldri til þess m.t.t. velferðar þeirra hvað varar fóðrun og umhirðu. Kálfar á þeim aldri eru ekki orðnir grasbítar að fullu heldur eru á fjölbreyttu fóðri. Einnig er gerð breyting á skjóli fyrir nautgripa og er bændum skylt að byggja skýli fyrir nautgripa sem standa úti á veturna þannig að skýlið sé gripahús eða skjól með a.m.k. þremur veggjum og þaki.

Bætt er við nýju ákvæði sem tryggir að mjólkurkýr séu mjólkaðar eftir þörfum, að jafnaði a.m.k. tvisvar sinnum daglega nema í lok mjaltaskeiðs. Krafa er að til staðar sé varabúnaður, dælur og/eða rafstöðvar, sem hægt er að tengja við kerfi fjóssins með auðveldum hætti, og að tryggja að velferð mjólkurkúnna er ekki stefnt í hættu.

Gerð er breyting á bráðabirgðaákvæði en í núgildandi reglugerð er heimilt að binda kýr og kvígur sem eiga minna en þrjá mánuði í burð. Það virðist hafa farist fyrir að gera ráð fyrir ákveðinni gerð af fjósum þar sem band er bundið fyrir aftan bás til að loka honum. Lagt er til að 1. mgr. ákvæðisins verði breytt þannig að það sé heimilt að loka básum með bandi. Einnig er lagt til að 2. mgr. ákvæðisins verði breytt á þann hátt að öll lausagöngufjós sem byggð eru fyrir gildistöku breytingareglugerðarinnar hafi frest til ársloka 2034 til að uppfylla skilyrði um legubása.

Viðaukum reglugerðarinnar er einnig breytt með eftirfarandi hætti:

Bætt orðinu „legusvæði“ við þar sem nú er kveðið á um mælingar á stærð stíu án legubása. Jafnframt eru gerðar breytingar á stærðarflokkum í töflunni en of breytt bil er á milli stærða 6 mánaða gripa og 18 mánaða gripa.

Í fjósum byggðum eftir gildistöku reglugerðarinnar er gerð krafa um að gólfbitar í stíum skulu klæddir með gúmmíefni eða öðru mjúku efni í fjósum.

Bætt er við ákvæði um átpláss þar sem tekið er tillit til fjósa sem hafa tæknibúnað sem gerir það ómögulegt að fódurgangur sé a.m.k. 10 cm. hærri en básagólf. Það er þó gert það að skyldu að fódurgangur skuli aldrei vera lægri en það gólf sem gripir standa á.

Bæta við útskýringu á töflu í viðauka II þar sem skýrð eru nánar holdastig nautgripa sem er í samræmi við dýravelferðarsjónarmið.

Breytt er ákvæði um básafjós með þeim hætti að skylt sé að lengd bása hjá fullorðnum kúm séu 145 cm. en ekki að slík lengd sé „æskileg“ líkt segir í viðaukanum í dag.

Ekki voru gerðar breytingar á drögum reglugerðarinnar með tilliti til umsagna Samráðsgátta en umsagnirnar lutu aðallega að því að framangreindar breytingar væru kostnaðarsamar. Stuðst er við fagleg sjónarmið Matvælastofnunar í því skyni að efla velferð nautgripa.